

Roosendaal: Molenstraat 7 en 5

Molenstraat 7

Dit pand is in 1898 als woonhuis gebouwd, naar ontwerp van de architect J.A. de Bruijn. De opdrachtgever was Piet Konings. Niets in dit pand wijst op een oudere bouwfase, of op het hergebruik van oudere elementen.

Er moet aangenomen worden dat de opstallen op het bouwterrein zijn gesloopt, voordat men aan de bouw van dit grootschalige woonhuis is begonnen.

Molenstraat 5

Het pand Molenstraat 5 is een rechthoekig gebouw van twee bouwlagen met een zadeldak, dat aan de voorzijde is voorzien van een schildeind. Het pand is aan de west- en noordzijde (achtergevel) ingebouwd door het aanpalende gebouw van een drukkerij. Tussen de panden Molenstraat 5 en 7 bevindt zich een smalle steeg, die door een poortje wordt afgesloten.

Bouwgeschiedenis

De bouwgeschiedenis van dit pand is door de ingrijpende verbouwing in de tweede helft van de 19de eeuw (ca 1865) en de huidige afwerking van het interieur niet geheel duidelijk geworden bij deze bouwhistorische opname (een verkenning). Pas bij nader onderzoek zal meer kunnen blijken van de geschiedenis van dit pand.

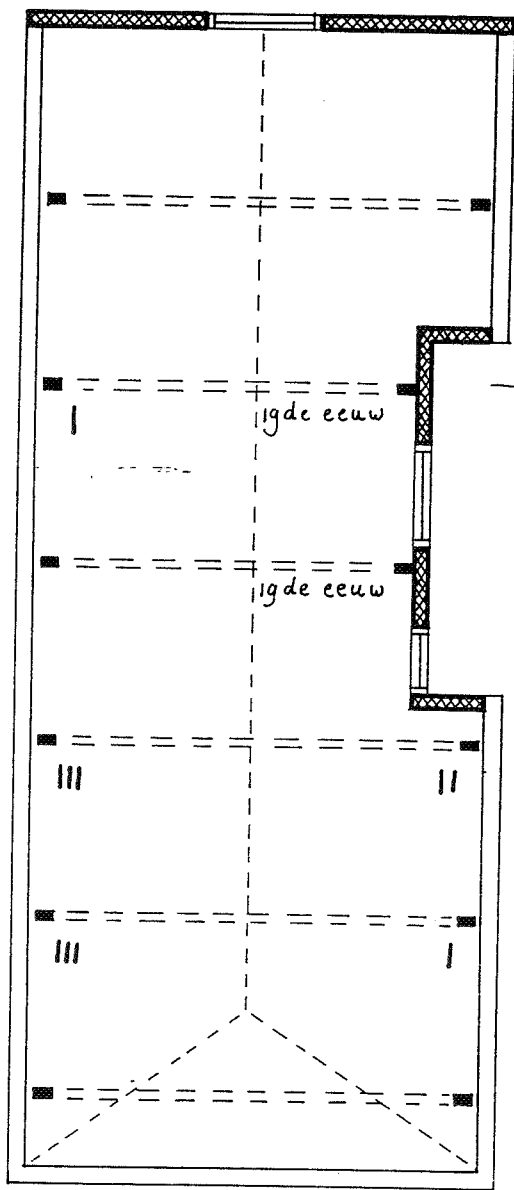
In de kap bevinden zich onderdelen van een 17de-eeuwse sporenkap met schaargebinten. Gezien de houtmaten en de bouwpraktijk uit het midden van de 19de eeuw, mag (met de nodige voorzichtigheid) worden aangenomen dat de 17de-eeuwse kap van de voorganger van het huidige pand afkomstig is. Met dit als gegeven, valt een globale ontwikkeling van het pand te schetsen.

In de 17de eeuw is hier een huis (woning/winkel/bedrijf) van één bouwlaag en een zadeldak gebouwd. Dit huis had een eiken kap met de gebruikelijke helling van ca 55°. Omstreeks 1865 is het huis ingrijpend verbouwd, mogelijk toen hier de drukkerij en boekhandel J. van Poll-Suijkerbuijk werd gevestigd (1866). Het huis is met een bouwlaag verhoogd en voorzien van zijn huidige voorgevel. Bij het construeren van een nieuwe kap heeft men onderdelen van de oude kap hergebruikt.

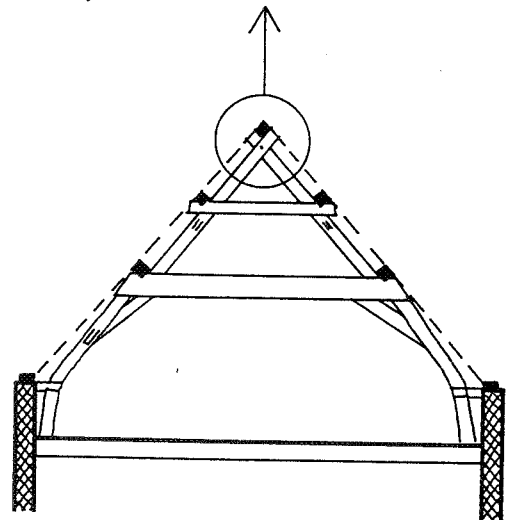
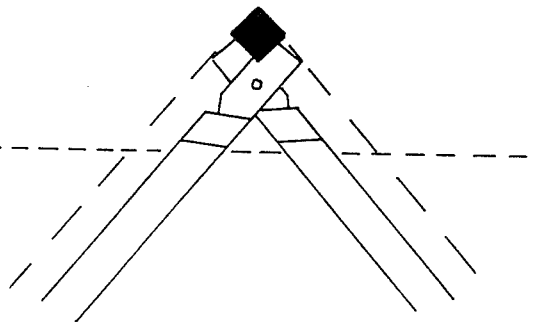
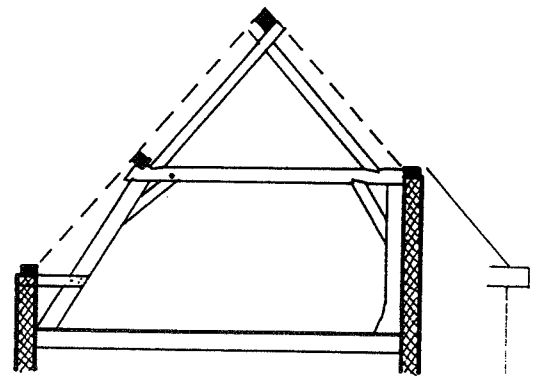
Zoals ook al in het MIP-rapport opgemerkt, was deze voorgevel een gepleisterde lijstgevel. Op de begane grond bevond zich een brede symmetrische pui; op de verdieping bevonden zich drie vensters met geriemde omlijstingen en kuiven. Omstreeks 1970 is de begane grond verbouwd: toen zijn drie vensters aangebracht en de entree naar het pand ten westen van het gebouw verplaatst. Men komt het pand Molenstraat 5 is nu via een zijmuur binnen.

beschrijving kapconstructie:

Dit gebouw wordt afgesloten door een zadeldak, dat aan de voorzijde is afgewerkt met een schildeind. Midden in de oostgevel bevindt zich een gemetselde sparing, ten behoeve van de lichttoetreding. Hierin bevinden zich twee vensters.



PLATTEGROND ZOLDER



DOORSNEDEN

afbeelding 3:
 schematische tekening van de plattegrond van de zolder en de
 aanzichten van de twee typen spanten van Molenstraat 5



afbeelding 2:
detail het huidige kadastrale plan (ca 1984)



afbeelding 1:
kadastrale situatie in 1823 (Kadastrale Atlas Roosendaal en
Nispen 1823)

In de kap bevinden zich zes spanten, in twee verschillende typen. De vier brede spanten bestaan elk uit twee gestapelde gebinten, waarvan het onderste een schaargebint met krommers is en het bovenste een A-gebint (twee gekoppelde spantbenen met een hanebalk). Deze spanten zijn voornamelijk samengesteld uit hergebruikte eiken en grenen onderdelen uit een 17de-eeuwse kap. De meeste dekbalken van de onderste gebinten zijn vernieuwd door zware grenen exemplaren. Aan de plaats en de hoek van de inkepingen van een oude hanebalk in de spantbenen van het bovenste gebint valt op te maken, dat de oorspronkelijke kap aanmerkelijk steiler was.

Twee spanten zijn omstreeks 1865 nieuw gemaakt, namelijk de smallere spanten ter plaatse van de sparing voor de lichttoetreding (op afbeelding 2 aangegeven met de tekst: 19de eeuw). Ter plaatse van de muur van de sparing zijn rechte eiken spantbenen gebruikt met aan de voet verbredingen (worteleind of tak-splitsing). Dit type spantbenen is een aantal keren in Roosendaal aangetroffen, als onderdeel van een schaargebint zonder korbelen. Het verbrede gedeelte bevindt zich aan de bovenzijde, ter vervanging van een korbeel.

Op verscheidene plaatsen waren telmerken zichtbaar, die echter geen logisch systeem meer vertegenwoordigen.

afbeeldingen:

- 1: kadastrale situatie in 1823 (Kadastrale Atlas Roosendaal en Nispen 1823): aangegeven is het pand Molenstraat 5
- 2: detail van het huidige kadastrale plan (ca 1984)
- 3: schematische tekening van de zolderplattegrond en de aanzichten van de twee typen spanten van Molenstraat 5

opname: 28 februari 1992

uitwerking: juni 1992

Jan van der Hoeve

Bart Klück